

GREETJE VAN DEN BERG

Zandkastelen

Roman

**GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER**

Colofon

**Copyright © 2022 voor deze uitgave
Grote Letter Bibliotheek, Deventer**

Opmaak Nyvonco, Heerhugowaard

ISBN 9789036439633

NUR 344

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

**Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt op welke wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek,
Postbus 583, 7400 AN Deventer**

**Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met
Uitgeverij Z&K in Utrecht, onderdeel van VBK Media
Copyright © 2022 Uitgeverij Zomer & Keuning**

Alle rechten voorbehouden

**Voor meer informatie of bestellen
www.boekenmetgroteletters.nl**

1

‘Waar blijft dokter Heideveld nou toch? Het wordt zo onderhand weleens tijd dat hij z’n vrouw bij komt staan. Manny, zoek die man eens op en zeg hem dat het kind ieder moment geboren kan worden. Mevrouw Heideveld heeft het zwaar te verduren. Ze heeft hem nodig.’ De hoofdzuster van de kraamafdeling wist zich het zweet van haar voorhoofd. Even aarzelt ze. Dan loopt ze weer terug naar de verloskamer, waar Heddy Heideveld haar vol spanning aankijkt.

‘Komt mijn man eraan?’

Zuster Van de Meer knikt geruststellend. ‘Hij zal zo wel komen. Nog even volhouden. Dokter Gerbrands is inmiddels ook onderweg. Nog even, dan kunt u gaan persen. Dan hebt u het ergste gehad.’

Heddy Heideveld wil antwoorden, maar een nieuwe wee beneemt haar de adem. Haar vingers klauwen in de matras. Haar ogen worden groot en ze bijt zich op de lippen om het niet uit te schreeuwen. Ze moest flink zijn. Ze kon het zich niet permitteren. Ze wilde niet dat ze straks op deze afdeling zouden zeggen dat de vrouw van dokter Heideveld een aanstelster en een kleinzerig mens was. Flink zijn; flink zijn.

Ze kreunt. Ze kon haast niet meer. Het duurde allemaal al zo lang en ze was zo moe! Zo vreselijk moe!

‘Kom, mevrouw Heideveld. Denk aan wat u op zwangerschapsgymnastiek geleerd hebt. Zuchten! Probeer die wee op te vangen.’

‘Ik kan het niet,’ zegt Heddy geluidloos. ‘Ik kan niet meer.’ Zuster Van de Meer leest de opvlammende paniek in de ogen van het kleine vrouwtje. Een vrouwtje dat te tener lijkt om een kind te dragen, laat staan te krijgen. Ze houdt nog net een verwensing binnen. Wanneer komt die dokter Heideveld z’n vrouw nu toch eens bijstaan?

Dan gebeurt er ineens van alles tegelijk. Deuren zwaaien open. Dokter Heideveld komt binnen, gevolgd door de gynaecoloog: dokter Gerbrands. Paul Heideveld loopt op z’n vrouw af. Z’n gezicht staat geschokt als hij haar ziet. ‘Kind toch. Het spijt me. Ik werd opgehouden door een patiënt. Kom, ik zal je helpen. Houd het nog even vol, lieverd. Houd het nog even vol.’ Z’n ogen zoeken de blik van Gerbrands, die hem geruststellend toeknikt.

Heddy ziet het niet. Ze ziet alleen Paul. Nu zou het allemaal wel goedkomen. Dan is ze zich niet meer van haar omgeving bewust. Au-

tomatisch doet ze wat er rondom haar gezegd wordt. 'Persen, ontspannen. Persen. Nog even.'

Dan is er een hoofdje, gevolgd door een glibberend lijfje. Een bibberend kreetje: een volmaakt kind.

'Een dochter!' Paul Heideveld juicht het uit. Voorzichtig nemen z'n handen het kleine menskind over uit de handen van dokter Gerbrands en in een teder gebaar legt hij het neer bij Heddy.

Heddy huilt. Haar handen strelen de donkere, plakkerige haartjes. Liefdevol omarmt ze het kleine hoopje mens, dat op z'n minst even hard heeft moeten vechten, om ter wereld te komen, als de moeder. Zuster Van de Meer glimlacht. Hoe vaak had ze zulke taferelen al niet aanschouwd? Maar nog altijd raakte ze erdoor ontroerd. Zo'n perfect leventje, een wonder, en in dit geval zo vreselijk gewenst. Dat was aan alles te merken. Even liet ze de ontroering over zich komen. Toen vermande ze zich. 'Kom, dochtertje Heideveld. We moeten jou en je moeder weer een beetje toonbaar maken en je moet nog een hele test afleggen om ons ervan te overtuigen dat je werkelijk gezond bent. Je kleur is in ieder geval perfect.'

Een beetje spijtig geeft Heddy haar dochter

af. Ze moest nog fris gewassen worden. Dan kon de zijden nachtpon aan, die Paul haar gegeven had. Paul: hij stond bij z'n dochter te kijken.

Ze hoorde hem praten. 'Je hebt een tien met een griffel gehaald, Claire Heideveld. Dat kan ook haast niet anders. Je lijkt op je moeder.'

Ze glimlacht wat spijtig. 'Claire Heideveld,' had hij gezegd. Ze hadden er samen over gepraat. Pauls moeder heette ook Claire. Hij had haar willen vernoemen, omdat ze altijd zoveel voor hen had gedaan. Ze glimlacht een beetje bitter. Dat kon je wel zeggen, ja. Nooit had ze het hardop durven zeggen, maar die warme gevoelens van haar schoonmoeder kwamen haar weleens wat overdreven voor, en ze benauwden haar meer dan dat ze het waardeerde.

Het is alsof Paul haar gedachten raadt. Hij staat ineens weer voor haar. 'Lieverd, ik bel mams even. Ze moet het toch weten dat ze een kleindochter heeft. Haar eerste kleindochter, en naar haar vernoemd. Ze zal zo blij zijn.'

'Paul?' Ze pakt z'n hand. Haar stem is zacht en ze kijkt hem smekend aan. 'Paul, en mijn ouders dan? Ze moeten het ook weten. Het is ook hun kleinkind.'

Een beetje ongeduldig trekt hij z'n hand uit

de hare. ‘Niet hier, Heddy. We hebben het er zo vaak over gehad. Je hebt indertijd voor mij gekozen en je wist wat de consequenties waren. Ik moet er niet aan denken dat ze je hier in het ziekenhuis zouden bezoeken. Stel je voor: de schoonouders van de chirurg Heideveld, en dan jouw ouders. Ik zou het besterven.’

‘Paul, het is niet eerlijk. Het is hun kleinkind net zo goed, en ze zullen er ook naar verlangen!’

‘Ze hebben met hun negen kinderen inmiddels al zoveel kleinkinderen gekregen, dat die ene van ons er niet meer toe doet. Hè Heddy, gedraag je nu niet zo kinderachtig.’

‘Geef haar dan in ieder geval als tweede naam de naam van mijn moeder: Wies.’

‘Claire Wies: dat klinkt alsof je een viool met een zaag bespeelt.’ Hij ziet haar ongelukkige gezicht en haalt z’n schouders op. ‘Nou, vooruit dan maar. Claire Louise: jij je zin.’

Als hij de verloskamer verlaat, glimlacht ze spottend. Claire Louise. Als haar moeder dat hoorde, zou ze niet eens in de gaten hebben dat ze vernoemd was. Ze zucht. Paul had gelijk gehad. Ze had indertijd voor hem gekozen! Ze had de consequenties gekend: alle contact met haar ouders verbreken. Maar soms was het zo

moeilijk. Dan zou ze met haar moeder willen praten. Vooral tijdens de afgelopen zwangerschap, die al helemaal niet zo verlopen was als ze zich dat had voorgesteld, had ze dat wel gewild. Haar moeder had negen kinderen gekregen. Zij zou haar kunnen geruststellen. Bij haar zou ze haar zorgen en zorgjes kwijt kunnen, die in de ogen van haar schoonmoeder zo weinig voorstelden. Gelukkig dat ze haar kraamdagen in het ziekenhuis mocht doorbrengen. Hier zou haar schoonmoeder niet steeds rondom haar zijn met haar kritiek en haar zogenaamde, goedbedoelde raad. Na die acht dagen zou ze misschien weer voldoende aangesterkt zijn om het op te nemen tegen moeder Heideveld, van wie haar man geen kwaad woord wilde horen. Ze bedoelde het immers zo goed? ‘Laat haar toch een beetje redderen, Heddy. Sinds mijn vader is overleden, heeft ze niemand meer om te vertroetelen,’ had Paul gezegd. Waarom had ze Paul nooit duidelijk kunnen maken, dat ze het idee had dat ze tot stikkens toe vertroeteld werd?

‘Nou, nou, voor een gelukkige jonge moeder kijk je wel erg somber. Heb je nog ergens pijn?’ Zuster Van de Meer had Claire in haar glazen wiegje gelegd en rijdt het slapende kindje nu

voorzichtig naast haar moeder. ‘Heb je al koffie gedronken? Nee? Schandalig. Daar zul je onderhand wel aan toe zijn. Ikzelf trouwens ook wel. Weet je wat? Ik zorg voor koffie en beschuit met muisjes. Die man van je is alweer gevlogen. Trouw nooit met een chirurg, kind. Die is nooit op de plek waar hij behoort te zijn. Maar met die raad ben ik nu al te laat.’ Ze grinnikt, als ze ziet hoe over Heddy’s gezicht een glimlach glijdt. ‘Goed zo. Geniet nu maar even in stilte van je dochter. Ze ligt braaf te slapen.’ Zuster Van de Meer verlaat de verloskamer. Heddy richt zich moeizaam een beetje op om zoveel mogelijk te zien van het rode, slapende gezichtje naast haar. Een wipneusje, een roze mondje en garnalenvingertjes: dat was Claire Heideveld. Je bent dan wel naar je grootmoeder vernoemd, maar we zullen ervoor zorgen dat ze niet over ons heen loopt, denkt ze. En eens komt er een dag waarop je zult weten dat je tweede naam, het voorname Louise, gewoon van Wies afstamt. En dat Wies Verbrugge ook je grootmoeder is. Misschien niet zo deftig en statig en niet zo fijnbeschaafd als oma Claire Heideveld, maar wel een ruwe bolster met een blanke pit.

‘Moeder, we hebben een dochter.’ Pauls stem juicht aan de telefoon. ‘Ze is een kwartiertje geleden geboren en ze is zo mooi. Zo perfect.’

‘Ach jongen toch, en is met Heddy ook alles goed?’

‘Ze is natuurlijk erg moe. Ze heeft het zwaar gehad. Alles bij elkaar heeft de bevalling wel zo’n zesendertig uur geduurd, maar ze is gelukkig. Zoals iedere jonge moeder.’

‘En hoe gaat het kindje heten?’

‘We hebben gemeend haar naar u te moeten vernoemen. Heddy stond er ook helemaal achter, moeder. U hebt zoveel voor ons gedaan. U stond altijd voor ons klaar, als Heddy het niet aankon of als ze moest rusten. We hebben gedacht dat dit de beste uiting van dank zou zijn.’

Het is even stil aan de andere kant van de lijn. Dan hoort Paul z’n moeder zeggen, met een stem die schor klinkt van emotie: ‘Daar heb je goed aan gedaan, jongen. Dat is voor mij inderdaad het overtuigendste bewijs van jullie dank. Ach, had je vader dit nog maar mee kunnen maken, Paul. Hij zou zo trots zijn geweest. Op zulke momenten mis ik hem altijd zo vreselijk.’

‘Dat begrijp ik, moeder. Weet u wat? Waarom komt u deze kant niet uit? Dan kunt u onze